

LETO 2013

V naslednjih dneh bo izrečenih veliko lepih želja in izmenjanih veliko objemov. Sprašujem se, zakaj se ljudje pravzaprav veselimo novega leta? Nov začetek ...? Verjamem, da zato, ker nam vsako leto prinese nove izzive, novo upanje ...

Preden zakorakamo v leto 2014, ki bo zagotovo polno izzivov, se v družbi bogatih misli Galileja, italijanskega fizika, matematika, astronoma in filozofa, ki je s svojim delovanjem pomembno vplival na razvoj geodezije in ki mu je bilo posvečeno letošnje praznovanje evropskega dneva geodetov, sprehodimo skozi leto 2013 v Zvezi geodetov Slovenije.

1. Galilejo pravi: »Kdo bo postavljajl meje človekovemu razumevanju? Kdo nam lahko zatrdi, da je vse, kar lahko vemo, že poznano?«

V to je verjel tudi mag. Jurij Režek, ki je kar dva mandata uspešno prestavljajl meje v zvezi, geodeziji in našem prostoru in se je od svoje vloge predsednika zveze poslovil zgodaj spomladi na skupščini. Kot je zapisala komisija za priznanja, je »mag. Jurij Režek z vodenjem zveze v dveh mandatih pomembno prispeval k razpoznavnosti in oblikovanju profila zveze«. Prav tako se je na spomladanski skupščini poslovila generalna sekretarka Lenka Špela Osvald. Pomlad je bila čas za menjave tudi v društvih. V dolenskem in celjskem geodetskem društvu sta predsednici Vilma Jan Špiler in Polona Muha predali svoje poslanstvo mlajšima kolegoma Boštjanu Puclju in Mitji Domajnku.

Ob koncu aprila je bilo veliko govora o mejah v prostoru, še posebej na področju gospodarske infrastrukture. To je bila tudi tema na slavnostni akademiji ob počastitvi 2. evropskega geodetskega dneva, ki jo je pod pokroviteljstvom Ministrstva za infrastrukturo in prostor organizirala Zveza geodetov Slovenije v sodelovanju z Matično sekcijo geodetov pri Inženirski zbornici, Gospodarskim interesnim združenjem geodetskih izvajalcev, Geodetsko upravo republike Slovenije, Fakulteto za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani ter Geodetskim inštitutom republike Slovenije. Osrednja evropska prireditelj je sicer bila letos v Budimpešti v organizaciji Evropske zveze pooblaščenih inženirjev geodezije.

Meje se bodo širile tudi na 42. Geodetskem dnevu (2014), ki bo potekal v Ljubljani pod naslovom »Preurejanje zemljišč kot izziv za razvoj geodetskega inženirstva«. V ta namen je izvršni odbor

zveze na dopisni seji imenoval programski odbor, za organizacijo dogodka bo poskrbelo Ljubljansko geodetsko društvo.

Tudi znanstvena revija Geodetski vestnik bo iskala meje in pripravljala usmeritve za nadaljnji razvoj. Pri tem ji bo pomagala delovna skupina, ki jo je imenoval izvršni odbor. Svoje meje pa širi tudi spletna stran zveze: <http://www.zveza-geodetov.si>, ki je bila vzpostavljena letos in ponuja širok nabor informacij o delu zveze in društev. Meje smo širili tudi na mednarodnem področju ter v sekcijah za kartografijo, fotogrametrijo in urejanje prostora. V okviru slednje smo dejavno sodelovali pri nastajanju novih usmeritev v partnerstvu Odgovorno do prostora.

2. *»Človeka ne moremo ničesar naučiti. Moramo mu samo pomagati, da znanje odkrije sam v sebi«.*

Znanje smo na začetku poletja širili na tematski delavnici z naslovom Spremembe v zemljiškem katastru, ki jo je organizirala IZS Matične sekcije geodetov, GIZ geodetskih izvajalcev in Geodetska uprava v sodelovanju z zvezo in društvi Zveze geodetov Slovenije. Ker znanja ni nikoli preveč, smo jeseni na tematskih srečanjih, ki jih je organizirala zveza skupaj z društvi, odkrivali novosti na področju katastrskega dohodka in vrednosti nepremičnin. Zahvala gre vsem društvom, ki so dogodke začinila po kostanjevo, martinovo ipd.

Znanje odkrivamo tudi v reviji Geodetski vestnik, ki je tudi v tem letu izšla v štirih številkah, polnih zanimivih znanstvenih in strokovnih prispevkov, obogatenih z informacijami o dogajanju v naših društvih.

3. *»Filozofija je napisana v tej prečudoviti knjigi, ki nenehno leži odprta pred nami (v mislih je imel univerzo). Nihče ne more razumeti te knjige, dokler se ne nauči jezika in črk, v katerem je napisana ...«*

Izobraževalno ustanovo je v izvršnem odboru zveze predstavljal dr. Dušan Kogoj, ki se je jeseni poslovil od te funkcije. Predstavniki v prihodnje bo dr. Bojan Stopar.

Ob koncu leta se je z mesta glavnega in odgovornega urednika poslovil dolgoletni in zelo uspešni urednik dr. Anton Prosen. Na mesto glavne in odgovorne urednice je bila na decembrski seji izvršnega odbora imenovana dr. Anka Lisec.

4. *»Za zdaj ob tako nejasnem vprašanju ne smemo ničesar nepremišljeno verjeti, ampak moramo vselej spoštovati modro in pobožno previdnost; tako se bomo ognili temu, da iz ljubezni do svoje napake zavržemo odkrito resnico.«*

Drage geodetke, geodeti in vsi prijatelji, prispeli smo do konca letošnjega popotovanja z Galilejem in Zvezo geodetov Slovenije. V imenu vodstva zveze bi se rada zahvalila vsem, ki ste soustvarjali letošnje leto, še posebej članom izvršnega odbora. Hkrati gre zahvala vsem, ki ste svoje poslanstvo predali mlajšim kolegom. Čestitamo tudi vsem, ki ste bili pripravljene sprejeti nove naloge v zvezi. Želimo vam uspešno delo, pogumne korake in veliko razumevanja.

Pr eden končam, bi se rada še enkrat zahvalila mag. Juriju Režku in dr. Antonu Proseni, prvemu za izredno uspešno krmarjenje zveze v preteklih letih in drugemu za pomemben prispevek k razvoju revije, ki jo imamo v rokah.

Sklepna misel pripada Galileju. »In vendar se vrtil, si je zamrmral v brado, potem ko so ga obsodili in prisilili, da je preklical svoje izjave o vrtenju Zemlje. A vendar – Zemlja se še vedno vrtil in verjamem, da se bo vrtela tudi v letu 2014 ...

GEODetski
an14

Zveza geodetov Slovenije in Ljubljansko geodetsko društvo
ob evropskem dnevu geodetov in geoinformatikov napovedujeta

42. GEODETSKI DAN

z naslovom:

PREUREJANJE ZEMLJIŠČ KOT IZZIV ZA RAZVOJ GEODETSKEGA INŽENIRSTVA,

KI BO POTEKAL V ČETRTEK IN PETEK, 3. IN 4. APRILA 2014, V LJUBLJANI.

V četrtek, 3. aprila 2014, bo slavnostna akademija v počastitev evropskega dneva geodetov in geoinformatikov, v petek, 4. aprila 2014, pa strokovni posvet na temo Preurejanje zemljišč kot izziv za razvoj geodetskega inženirstva.

Strokovni posvet, ki ima v Sloveniji že izredno dolgo tradicijo, bo tudi tokrat posvečen aktualni temi za geodezijo in druge stroke, katerih delovanje je povezano s prostorom. Osrednja tema 42. geodetskega dneva se namreč nanaša na področje preurejanja zemljišč kot možnost za razvoj in kot izziv za geodetsko stroko.

V preteklosti smo se na strokovnih srečanjih pogosto posvečali kakovosti geodetskih podatkov, tudi tistih o zemljiščih in nepremičninah, ter vlogi teh podatkov v geoinformacijski družbi. Manj izpostavljena sta bila vidik geodetskega preurejanja zemljišč ter vloga teh postopkov pri smotrnem gospodarjenju z zemljišči in trajnostnem prostorskem razvoju. Taki postopki seveda praviloma prispevajo tudi h kakovosti geodetskih podatkov in uradnih evidenc. Tema ni zanimiva le na nacionalni ravni, saj je predmet številnih strokovnih razprav na evropski in mednarodni ravni. Preurejanje zemljišč oziroma zemljiških parcel v obliki individualnih ali množičnih (pre) ureditvenih ukrepov – od enostavne delitve ali združevanja zemljiških parcel do komasacij in kompleksnih ureditev zemljišč – ima med drugim ključno vlogo pri zagotavljanju temeljev za smotrno gospodarjenje z urbanimi zemljišči, kmetijsko pridelavo in prehransko samooskrbo, smotrno gospodarjenje z drugimi naravnimi viri, energetska oskrba ipd. Neizpodbitno je povezano s človekovimi posegi v prostor, pa tudi z drugimi, naravnimi spremembami v prostoru.

Zaradi tako velikega pomena za družbeno blagostanje in prostorski razvoj ima večina držav v Zahodni Evropi tradicionalno sistemsko urejene – vodene in nadzorovane – postopke preurejanja zemljišč, pri čemer morajo biti vse spremembe v skladu s strateškimi usmeritvami ter izvedbenimi prostorskimi in drugimi sektorskimi načrti upravljanja zemljišč. Geodetska stroka ima pri tem ključno vlogo prek postopkov preurejanja zemljišč. Slovenija žal nima tradicije na tem področju,

kar se kaže predvsem v pomanjkanju sistemskih rešitev in ureditev, so se pa v preteklih desetletjih razvile dobre parcialne prakse.

Poudarek strokovnega posveta v okviru 42. geodetskega dneva bo na predstavitvi tujih in domačih dobrih praks na področju preurejanja zemljišč in razpravi o vlogi geodetskih strokovnjakov na tem področju.

V dopoldanskem delu bodo predstavljene mednarodne smernice na področju in stanje ter perspektive v Sloveniji. Gostje iz Avstrije in Nemčije (Bavarske) nas bodo seznanili z nekaterimi rešitvami in dobrimi praksami na obravnavanem področju v njihovih državah. Avstrijske izkušnje s katastrskim preurejanjem zemljišč in vlogo nadzorovanih geodetskih postopkov pri smotrnem upravljanju zemljišč nam bo predstavil dr. Reinfried Mansberger z dunajske univerze BOKU. Z iste institucije prihaja dr. Walter Seher, ki nam bo orisal izzive in dobre prakse v Avstriji pri preurejanju zemljišč, predvsem komasacij, na območjih z okoljskimi in drugimi prostorskimi omejitvami. Iz koroškega deželnega urada za razvoj podeželja prihaja Walter F. Merlin, ki se redno srečuje s postopki (pre)urejanja zemljišč na podeželju ter nam bo predstavil organizacijo in kompetence uradov za razvoj podeželja v Avstriji. O preurejanju zemljišč z geodetskimi storitvami kot pomembnem segmentu razvoja na Bavarskem nam bo predvidoma spregovoril vodja uprave za razvoj podeželja pri bavarskem ministrstvu za prehrano, kmetijstvo in gozdarstvo Maximilian Geierhos.

Popoldanski del posveta bo namenjen predstavitvi stanja in dobrih praks v Sloveniji. Predavatelji, kolegi geodeti z Ministrstva za infrastrukturo in prostor RS, Geodetske uprave RS ter Ministrstva za kmetijstvo in okolje RS, bodo predstavili stanje in perspektive na področju preurejanja zemljišč. Tako se bomo dotaknili pridobivanja in urejanja zemljišč na območju obstoječe in načrtovane državne infrastrukture, možnosti za realizacijo in sofinanciranje komasacij ter drugih postopkov urejanja kmetijskih zemljišč v obdobju 2014–2020. V sklepnem delu bodo predstavljene dobre prakse, ki so se v preteklih letih razvile v Sloveniji. Predavatelji, ki prihajajo iz geodetskih podjetij, z Geodetske uprave RS ter iz nekaterih drugih ustanov, bodo predstavili izkušnje pri pridobivanju in urejanju zemljišč pri večjih posegih v prostor ter dobre prakse in pomen komasacij za urejanje prostora ter lastninskega stanja kmetijskih zemljišč in zemljišč na urbanih območjih.

Posebna pozornost bo posvečena neformalni razpravi, ki bo stalno spremljala posvet in bo še dodatno prispevala k izmenjavi izkušenj, mnenj in oblikovanju zamisli za razvoj geodetskega inženirstva na področju preurejanja zemljišč. Zato vljudno vabljeni k udeležbi na prireditvi.

V imenu programskega odbora:

*predsednica programskega odbora
dr. Anka Liseč, l. r.*

*predsednik Zveze geodetov Slovenije
mag. Blaž Mozetič, l. r.*

V imenu Ljubljanskega geodetskega društva:

*predsednica Ljubljanskega geodetskega društva
Simona Čeh, l. r.*

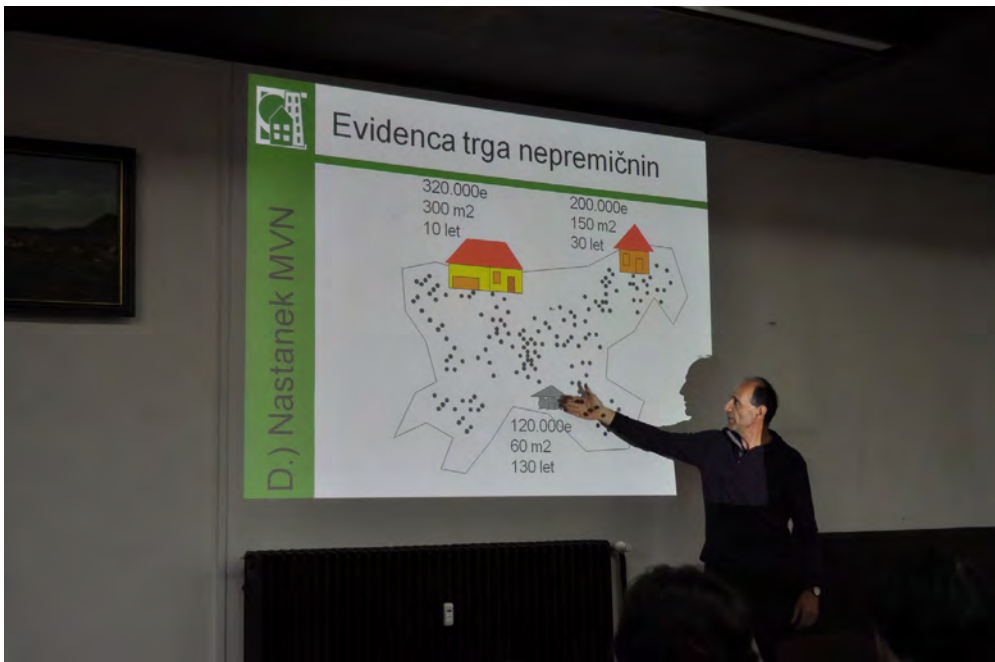

Mariborska cesta 88, 3000 Celje
 E pošta: posta.cgd@gmail.com
 Telefon: 03 758 06 19 - Telefaks: 03758 06 14 - GSM: 031/344-475
 Davčna številka: 98978551
 Transakcijski račun: IBAN 51156 0600 0000 7352 026 [T] pri Banki Celje

STROKOVNO SREČANJE CGD: MNOŽIČNO VREDNOTENJE NEPREMIČNIN IN UPORABA PODATKOV REN ZA OBDAVČITEV

Majda Lončar, Dušan Lobe, Mitja Domajnko

V Celjskem geodetskem društvu smo organizirali strokovno srečanje z naslovom Množično vrednotenje nepremičnin in uporaba podatkov REN za obdavčitev. K izbiri teme nas je spodbudilo sprejemanje Zakona o obdavčitvi nepremičnin. Nismo se osredotočili na sam davek, temveč na podatke o nepremičninah v REN-u in posplošeni tržni vrednosti, ki izhajajo iz teh podatkov in bo podlaga za odmero davka. V javnosti je namreč velikokrat slišati, da so te evidence slabe, neažurne in da so vrednosti nerealne.

Slika 1: Predavatelj Dušan Lobe

Namen našega strokovnega srečanja je bil predstaviti, kateri podatki najbolj vplivajo na vrednost nepremičnin, kako jih urediti, če se je nepremičnina spremenila ali če so bili napačno vpisani

že na samem začetku. Želimo si, da bi bili podatki urejeni do 1. 4. 2014, ko se bodo prevzeli za davek, da bo čim manj pritožb in negotovanja.

Zdelo se nam je, da zna biti tema zanimiva za širši krog poslušalcev, predvsem za tiste, ki posredujejo podatke v REN, in tiste, ki jih že uporabljajo. Povabili smo občine, upravne enote, kmetijce, gozdarje, center za socialno delo, davčne urade in še druge službe z našega območja.

Predaval je naš kolega Dušan Lobe z UMVN - GURS, po predavanju odgovarjal na številna vprašanja poslušalcev in glede na odziv prisotnih svoje delo opravil odlično.

Strokovno srečanje smo zaradi velikega zanimanja povabljenih izpeljali dvakrat, 14. 11. in 19. 11., ter na dveh lokacijah. Prvič na naši standardni lokaciji v občinski dvorani v Šentjurju, drugič pa v sejni dvorani MO Velenje. Obema županoma se iskreno zahvaljujemo, da sta nam omogočila brezplačen najem prostorov. Dvorani smo dodobra napolnili, tako je skupno število poslušalcev preseгло število 130 in tudi naša pričakovanja. Gradivo s predavanj je na voljo na naši spletni strani cgd.si, najdete ga v zavihku CGD obvestila.

Slika 2: Udeleženci z zanimanjem spremljajo predavanje.

V nadaljevanju podajamo kratek komentar predavatelja Dušana Lobeta po dogodku:

»Podatki Registra nepremičnin so zaradi vedno širše uporabe vse pomembnejši. Največ je k temu prispeval sprejeti Zakon o davku na nepremičnine. Lastniki želijo pravočasno urediti podatke in odpraviti vse nepravilnosti. Njihovo povečano dejavnost najbolj opazimo na geodetski upravi. Vpliv pa se širi tudi na druge službe, ki upravljajo podatke registra nepremičnin ali jih uporabljajo pri svojem delu.

Celjsko geodetsko društvo je v ta namen organiziralo predavanje za svoje člane, nanj pa povabilo tudi vse službe, s katerimi Geodetska uprava v zadnjem času intenzivno sodeluje. Zelo pomembno je namreč usklajeno delovanje med službami in enotno razumevanje postopkov za usklajevanje podatkov. Če sodelavci, ki strankam pomagamo pri reševanju težav, dobro poznamo svoje delo, smo lahko učinkovitejši.

V sedanjih okoliščinah pa samo poznavanje lastnega dela ni dovolj, treba je poznati tudi delo sosednjih služb in organov. Tako preprečimo nepotrebno pošiljanje strank od vrat do vrat. Stranke dobijo vse uporabne informacije, posamezne napake je mogoče odpraviti kar od doma prek spletne aplikacije ali elektronske pošte.

Osnovni namen srečanja je bila ravno takšna izmenjava znanja in izkušenj med službami, kar se je uresničevalo s postavljanjem vprašanj in podajanjem mnenj v razpravi po predavanju. Povabljeni so z velikim obiskom pokazali zanimanje za delo in postopke geodetske uprave pri spreminjanju in vzdrževanju podatkov, ki vplivajo na vrednost nepremičnin. Mnogo nejasnosti se je pojasnilo, nekaj vprašanj pa je ostalo nerešenih, saj komaj rojeni zakon še nima vseh podzakonskih predpisov. Predavanje je minilo v prijetnem delovnem ozračju in želji po konstruktivnem sodelovanju s skupnim ciljem: zagotoviti dober podatkovni servis vsem lastnikom nepremičnin.«

Besedilo: Majda Lončar, Dušan Lobe in Mitja Domajnko

Foto: Zoran Borovšak

SLOVO OD POLETJA NA MLJETU

Vesna Mikek

Zadnji vikend v septembru, ko se je četrtek srečal s petkom, je iz Ljubljane krenil avtobus proti južni Dalmaciji. Člani Ljubljanskega geodetskega društva smo se odločili osvojiti vrh desetega jadranskega otoka, Mljeta.

Izkušeni in trpežni geodeti smo pomagali vozniku na dolgi nočni vožnji, tako da smo večji del poti prespali in s tem omejili postanke na minimum. Prebujanje dneva smo opazovali že pri mostu čez Krko pred Šibenikom. Od tam smo tudi videli prve vetrnice, ki so nas na grebenih hribov spremljale večji del nadaljevanja poti. Se jim hrvaški ptiči znajo izogniti?

Avtocesta se konča pri kraju Vrgorac. Od tam do trajektnega pristanišča je cesta speljana v nešteti ovinkih skozi vasice, okrog njiv in vrtov do doline Neretve, rodovitne doline, posejane z nasadi sadnega drevja, predvsem s citrusi. Obiranje prvih mandarin se je že pričelo, oranžni sadeži so nam privabljali poglede, ko je avtobus hitel mimo.

Mejo z BiH smo prečkali brez težav, se za kratko ustavili v Neumu, še enkrat prečkali mejo in nadaljevali pot mimo mnogih školjčič v zalivu med celino in Pelješcem. Trajekt nam je zbežal, pa smo si privoščili ogled starega mesteca Stona, sprehod po veličastnem obzidju, ogled solin in pokušnjo školjk.

Slika 1 – Na obzidju Ston

Slika 2 - Vodič Marin Perković nas je na sprehodu ob jezerih nacionalnega parka Mljet seznanil z zgodovino in bogastvom parka.

Slika 3 – Ladjica nas je popeljala na otoček Sv. Marije, na katerem stoji benediktinski samostan.

Slika 4 – V cerkvi iz 12. stoletja, predelani v času romanike, smo izvedeli veliko o umetnostnih slogih, simbolih, verah, grščini, zgodovini in benediktincih, ki so prvi naselili otoček.

Morsko pot med Praprotnim na Pelješcu in Sobro na Mljetu smo prepluli v dobre pol ure. Izkrkali smo se na osmem največjem hrvaškem otoku, oziroma največjem v dubrovniškem arhipelagu. Dolg je le 37 kilometrov, širok pa največ tri. Kljub majhnosti otoka smo se do Pomene ali OPomene, kot kraj radi imenujejo domačini, vozili debelo uro. Cesta je precej ozka, z mnogimi vzponi in spusti, z nešteto ovinki in najrazličnejšimi ovirami, mimo katerih se je avtobus prebijal le z veliko spretnostjo voznika. Omejitve hitrosti na 20 km/h niso bile redke, najbolj adrenalinska pa je bila cesta skozi Polače. Skozi stolp nekdanje trdnjave je speljana asfaltirana cesta, vrata pa so le nekaj centimetrov širša od avtobusa. Sicer pa leži kraj v lepem zalivu in ob turkizno zelenem morju. Menda je to eden najvarnejših zalivov za plovila v Jadranu. Ko se je cesta končala, smo se ustavili pred hotelom Odisej, edinim na tem otoku. Sončno popoldne smo izkoristili za kopanje v precej toplem in zapeljivo čistem morju.

Slika 5 – Pogled na Odisejevo špiljo

Slika 6 – Krst na vrhu

V soboto zjutraj se nam je pridružil lokalni vodič Marin Perković, zelo zgovoren gospod in predsednik tamkajšnjega planinskega društva. Na sprehodu ob jezerih nacionalnega parka Mljet nas je seznanil z zgodovino in bogastvom parka, z nekaterimi rastlinami, zmotami in napredkom pri vzdrževanju območja. Ob mostu, pod katerim se voda iz Velikega jezera pretaka v Malo jezero in nazaj, smo se vkrcali na barko. Prepeljala nas je na otoček Sv. Marije, na katerem stoji benediktinski samostan. V cerkvi iz 12. stoletja, predelani v času romanike, smo izvedeli veliko o umetnostnih slogih, simbolih, verah, grščini, zgodovini in benediktincih, ki so prvi naselili otoček. Po pravem predavanju iz umetnostne zgodovine smo otoček, na katerem je edini izvir pitne vode na Mljetu, še obhodili.

Po sprehodu okrog slanih jezer smo se zapeljali proti Babnem Polju, vasici, vpeti v strmino najvišjega vrha na otoku. Od glavne otoške ceste smo se po nešteto stopnicah povzpeli do same vasi ter se sprehodili po glavni in edini ulici do začetka planinske poti. Ta nas je sprva vodila mimo vrtov, dreves z zreli granatnimi jabolki in rožiči ter med debli borovcev in nizkih hrastov. Kmalu smo se vzpenjali le mimo šopkov cvetoče materine dušice, velikih, lepih grmov rese ter vse pogostejših in vse večjih skal. Sonce je neusmiljeno pripekalo. Srečanja s kačami se nismo bali, saj so menda vse pojedli mungi.

Pot je bila kar zahtevna, a večina nas je klub temu osvojila 514 metrov visok Veliki Grad. Kljub meglicam, ki so lebdele nad morjem in napovedovale skorajšnje poslabšanje vremena, smo bili nagrajeni z lepim razgledom. Tekoče borovničke so poskrbele, da se nismo prehladili, malica nam je povrnila moči za vrnitev. Tudi spust ni bil kar tako, in nekateri so ga še podaljšali, ko so zavili na napačno pot. Spustili smo se do vasi in naprej mimo oljčnih nasadov, zaraščenih polj, cvetočih ciklam in jesenskih podleskov do Odisejeve špilje.

Domačini verjamejo, da je tukaj sedem let prebival Odisej pri nimfi Kalipso, dokler ni posredoval veliki Zevs in mu omogočil nadaljevanje poti proti rojstni Itaki. Najpogumnejši so skočili v morje in zaplavali v votlino. Nimfe v njej ni bilo, očarala pa jih je lepa turkizna barva vode, ki je posledica loma sončnih žarkov. Iz vode so se morali povzpeli z vrvo. Vrnitev k avtobusu je vzponu dodala še tiste metre, ki so nam bili prihranjeni ob startu s ceste proti vrhu.

Slika 7 – Žig na Velikem gradu (514 m)

Slika 8 – Skupinska slika na najvišji točki Mljeta

Ob vrnitvi v hotel smo se vsi željno pognali v morje, čeprav se je sonce že skrivalo za obzorjem. Večer smo večinoma končali na terasi lokala Jeguljica, kjer je večerjo s petjem popestrila skupina domačih deklet in fantov. Podeljena so nam bila priznanja za dosežene vzpone na najvišje vrhove izbranih otokov. Nekaterim je uspelo osvojiti vseh deset vrhov.

V nedeljo smo že zjutraj krenili na dolgo pot proti domu. V dolini Neretve smo se založili z mandarini in drugimi dobrotami, ki so jih ponujali domačini na stojnicah ob cesti. Kosili smo v Splitu. Pred odhodom smo si privoščili še sprehod po rivi, si ogledali dogajanje v pristanišču in živahno vrvenje v Dioklecijanovi palači ter uživali v prijetno toplu soncu.

Ljubljana nas je v zadnjih nedeljskih urah sprejela neprijazno, z dežjem in mrazom.

Slika 9 – Kljub ne preveč hudem vzponu nekaterim čevlji niso zdržali.

Slika 10 – Zaključna večerja ob dalmatinski klapi

Vesna Mikek
slike 1 do 7 Miha Muck
slike 8 do 10 Igor Cergolj

PO PORABJU – IZLET STAREJŠIH ČLANOV LGD

Milan Naprudnik

Jesenski izlet starejših članov LGD oktobra 2013 med Slovence v Porabju na Madžarskem v organizaciji naveze Miloš-Lija je bil izveden brezhibno ter v veliko zadovoljstvo udeleženk in udeležencev. Značilnosti prostora in družbenega dogajanja na poti po Prekmurju in Goričkem nam je med potjo izčrpno predstavljala kolega Stane Drenšek, ki se je izkazal kot velik poznavalec severovzhodne Slovenije.

Kratek opis izleta navezujem na uvodnik glavnega in odgovornega urednika Geodetskega vestnika z naslovom Medčloveški odnosi (september 2013). V njem je dolgoletni glavni in odgovorni urednik Tone Prosen izrazil zaskrbljenost nad splošno skrhanostjo medčloveških odnosov v naši družbi in ugotovil, da dobri medsebojni odnosi tudi v geodetski stroki lahko prispevajo tako k uspešnemu delu in razvoju geodetske dejavnosti kot k reševanju krize, v kateri se je znašla Slovenija. Pridružujem se njegovi ugotovitvi kot strankarsko neopredeljen upokojenec, ki neobremenjeno spremlja kritične razmere v naši stroki v trikotniku državna uprava – izvajalske organizacije – izobraževalno-raziskovalne ustanove. Koristno se je spomniti, kako se nam je uspelo izvleči iz krize, ki je stroko zadela v nekdanji državi v Republiki Sloveniji. Rešitev smo takrat našli v prehodu od zgolj proizvajalca podatkov v partnerstvo z uporabniki na strokovni in zakonodajni ravni.

Danes nas združujejo Zveza geodetov Slovenije in regionalna društva, ki stalno širijo oblike povezovanja članstva, s prvotnih letnih srečanj na dejavnosti strokovnega, športno-rekreacijskega, izletniškega in v zadnjih letih tudi družbenega pomena. Naj mi bo dovoljeno, da se zadržim pri delovanju Ljubljanskega geodetskega društva (LGD). Kot njegov član redno spremljam vse dejavnosti in z ženo se udeležujem njegovih programov. LGD je začelo delovati po vzoru republiške zveze geodetov, kaj kmalu pa se je začelo širiti vsebinsko in s povezovanjem z drugimi regionalnimi društvi, predvsem s celjskim. V zadnjem obdobju je vodstvo LGD prešlo okvire – po naše koordinate – stanovskega pomena in razširilo dejavnost tudi na narodnostno področje.

V letu 2012 smo starejši člani društva obiskali Ziljsko dolino in spoznali položaj prebivalstva slovenske narodnosti v Avstriji – poročilo smo lahko prebrali v GV (št. 4, 2012). Letos pa smo obiskali Porabje na Madžarskem. Pogled v preteklost z ujetostjo Slovencev v primež sosednjih držav in v njihov današnji položaj dviguje delovanje LGD na družbeno raven, zamejskim rojakom pa pomeni podporo in priznanje njihovim prizadevanjem za ohranitev Slovencev na nekoč pretežno slovenskih območjih.

V Gornjem Seniku, na našem prvem postanku v Porabju, se nam je kot vodička pridružila predsednica slovenske skupnosti v Porabju. V odlični slovenščini smo od nje med drugim izvedeli, da je tamkajšnja slovenska skupnost ob letošnjem svetovnem dnevu zdravja izvedla srečanje slovenskih osnovnošolcev na temo »več na frišnom luftu biti«. Po ogledu krajevnih

znamenitosti Gornjega Senika smo nadaljevali vožnjo skozi slovenske vasi do Monoštra, med katero nas je vodička seznanila z delovanjem slovenske skupnosti v Porabju, kjer so Slovenci pred 80 leti predstavljali 70 odstotkov, danes komaj 10 odstotkov prebivalstva. Spodbudne so bile njene napovedi, da se odnos madžarske države do Slovencev izboljšuje.

Slika 1: Pogled na srednjeveško cerkev v Monoštru

Slika 2: Udeleženci izleta pred etnološkim muzejem

Slika 3: Pred vhodom v Muzej železne zavese

V Monoštru smo si ogledali srednjeveško cerkev in etnološki muzej ter nato potešili lakoto s kosilom v hotelu Lipa, ki deluje v okviru Slovenskega kulturnega in informacijskega centra. Po kosilu smo si ogledali film o Porabju in nadaljevali pot do Štefanovcev, kjer smo obiskali Muzej železne zavese s slikovitimi prizori razmer po prekinitvi odnosov s Sovjetsko zvezo leta 1948, ko je postala meja med Vzhodom in Zahodom praktično neprehodna.

Po slovesu od predsednice in Porabja smo si na postanku na slovenski strani na Goričkem ob domačem prigrizku in pokušnji prekmurskih vin nazdravili z reko »zdrava duša v zdravom teju«. Pred odhodom proti Ljubljani pa nam je gospodar prikazal še izdelovanje lončarskih izdelkov, obrti, od katere so v preteklosti živeli tudi številni zamejci.

Ob napovedani uri vrnitve smo se v Ljubljani razšli z občutkom, da smo spet doživeli bogat dan, dobili še en vpogled v življenje naših zamejcev, hkrati pa utrdili prijateljsko druženje, po Proseni »medčloveške odnose«. Pobudniku in organizatorju izleta Milošu smo stisnili roko z željo, da bi ga vodstvo LGD v njegovih društvenih dejavnostih podpiralo tudi v prihodnje.

Besedilo: Milan Naprudnik

Fotografije: Lija in Miloš Šušteršič

DRUŽENJE GEODETOV GENERACIJE 1959!

Marjan Recer

Prispevek k razmišljanju o druženju in vzdrževanju dobrih medsebojnih odnosov. Poskusite tudi vi navezati že pozabljene stike s kolegi in kolegicami, s katerimi ste se včasih dobro razumeli. Življenje je res postalo zahtevno, stalno se je treba prilagajati, če hočemo čim dlje živeti lepo. Zato je za obnavljanje, ohranjanje in vzdrževanje čilosti nujna izmenjava misli.

Zadnjih 25 let se sošolke in sošolci Ge 4a, letnik 1959, sestajamo vsako leto dvakrat. Prvič se zberemo samo sošolke in sošolci ter se tudi dogovorimo, kam po Sloveniji nas bo peljala dobra volja, seveda v družbi z možmi in ženami ter prijatelji. Tako smo se letos na izletu družili in spoznavali Slovenijo že sedemnajstič. Tokrat smo obiskali Vitanje in Zreče pod Pohorjem.

Slika 1: Zbirno mesto pred Kulturnim središčem vesoljskih tehnologij

Slika 2: Udeleženci izleta v kovaškem tehničnem muzeju

V Vitanju smo si ogledali Kulturno središče evropskih vesoljskih tehnologij, ki je posvečeno slovcu Hermanu Potočniku Nordungu. Bil je prvi na svetu, ki je teoretično prikazal pot v vesolje, njegovo teorijo je v praksi uporabila tudi NASA. Njemu v čast je postavljena stalna razstava 100 monumentalnih vplivov. Število sto pomeni sto slik ali skic iz njegove knjige. Nordung si je postavil spomenik s knjigo Problemi vožnje po vesolju, v kateri je opisal načrt za prodor v vesolje in bivanje v njem. Druga razstava se imenuje Slovenski vrhovi (pri osvajanju vesolja, op. av.).

Po obeh nas je briljantno vodil gospod Dragan Živadinov, igralec in režiser. Na koncu nam je predstavil gospoda dr. Antona Mavretiča, vesoljskega znanstvenika, in njegovo gospo ter z njima vodil razgovor. Najbolj nas je zanimala Mavretičeva naprava, ki še vedno leti in deluje na

Voyagerju, čeprav je že daleč zunaj našega sončnega sistema.

Ogledali smo si tudi zunanji del zgradbe. Njeni načrtovalci so prejeli prestižno Plečnikovo nagrado. Po mnenju žirije je to »morda ena najkompleksnejših arhitektur v Sloveniji vseh časov«.

Samo nekaj kilometrov iz Vitanja, na višini 850 metrov, smo si ogledali Beškovnikovo domačijo. Sestavljajo jo hiša, več gospodarskih poslopij, preužitkarska hiša in kašča, ki so na hribčku s slikovito cerkvijo, rimskim pokopališčem in kapelico. Tu se zelo dobro vidita življenje in odnos do hrane v 19. in prvi polovici 20. stoletja. V kašči so predmeti, ki so se uporabljali za pridelavo in hrambo hrane na domačiji. Kašča je imela samo en ključ in tega je hranil gospodar. Preužitkarska hiša ponazarja sobivanje več generacij na domačiji.

Nadaljevali smo druženje ter si pri izviru Dravinje in ob potoku Ločnica nad Zrečami ogledali lepo ohranjeno Ošlakovo kovačijo, ki je sedaj kovaški tehnični muzej. V 18. stoletju sta zraven kovačije stala še žaga in mizarstvo. Kovaški mehanizem poganja dvoje vodnih koles. Meh nad ognjiščem je bil nekoč na vodni pogon. Kovaško kladivo – hamer ali repač – še vedno deluje in ga poganja voda prek mlinskega kolesa. V kovačnici so imeli že na začetku 20. stoletja lastno električno energijo z istosmernim tokom.

Zadovoljni z videnim smo nadaljevali druženje v hotelu Pod Roglo. To nam je prineslo veliko zadovoljstva, saj smo se pomenili o marsičem, kajti še vedno drži rek »veliko ljudi veliko ve«. Ker smo iskreni, smo si vse to tudi delili.

*Zapisal: Marijan Recer
Slike: Miloš Sušteršič*

IZLET DOLENJSKEGA GEODETSKEGA DRUŠTVA V DUBLIN

Majda Meštrić

Člani DGD smo se po dolgotrajnih pripravah vendarle odločili za izlet na Irsko in določili termin od 5 do 8. septembra 2013.

V četrtek zgodaj zjutraj smo se iz Novega mesta v družbi vodičke Lidije odpeljali proti letališču v Benetkah. Z letalom smo poleteli v Dublin, kjer nas je pričakal voznik z avtobusom, s katerim smo se potem prevažali vse dni potepanja po Irskem.

Naša prva postaja je bila destilarna viskija Kilbeggan. Po ogledu smo imeli možnost okusiti destilat, ki je bil odličen in nam je dvignil razpoloženje.

Nadaljevali smo vožnjo po levi proti mestu Galway, ki leži ob Atlantskem oceanu na zahodu Irske. Z avtobusa se nam je odpiral razgled na čudovito irsko pokrajino, ki s svojimi belimi hišami in sivimi strehami ter pomirjujoče zeleno barvo travnikov deluje zelo urejeno in čisto. Med potjo smo lahko videli tudi predele, na katerih kopljejo šoto, ki jo uporabljajo tudi za kurjavo. Ustavili smo se pri samostanu Clonmacnoise, ki je bil zgrajen že leta 548 in je seveda spomenik.

Prispeli smo v Galway. Ob sprehodu po prijetnem mestu ob atlantski obali začutiš utrip, ki ga narekujejo množice turistov z vseh koncev sveta. V njem smo prenočili in naslednje jutro nadaljevali pot proti Limericku, ki leži južneje.

Spet smo si lahko spočili oči na zeleno-sivi pokrajini, ki se je počasi spreminjala v kraško. Ustavili smo se za ogled več kot 5000 let stare kamnite plošče na višini 150 metrov nad morjem, ki je po predvidevanjih arheologov služila kot vhod v grobnico.

Nadaljevali smo vožnjo ob Atlantskem oceanu proti eni največjih irskih znamenitosti - Cliffs of Moher. Klifi se v dolžini 8 kilometrov dvigujejo do 230 metrov nad morjem. Prava paša za oči in priložnost za občudovanje stvaritev narave. Doživeli smo tudi tipično nevihto, ki pridrvi s temnimi oblaki z morja, a se zelo hitro umakne.

V Limericku smo se nastanili v hotelu, nato pa se podali doživljat utrip tipičnega irskega puba. Utrujenost se je hitro razblinila, saj se je razpoloženje v pubu, ki je bil poln smeha in pozitivnih vibracij, hitro dvignilo. Svoje je naredilo tudi odlično pivo, ki smo se ga naučili pravilno piti. Noč je bila seveda kratka, a smo se zjutraj spet zbrali pred avtobusom in se podali na vožnjo proti Dublinu. Med potjo nas je čakal še ogled mogočnega gradu Rock of Cashel. Mogočni sklop kamnite Patrickove katedrale in drugih zgradb je zelo dobro ohranjen. Vidi se, da Irci dobro skrbijo za svojo zgodovinsko dediščino. Kljub hladnemu vremenu smo si dušo in oči napolnili s čudovitim razgledom na okolico.

Avtobus je odpeljal naprej proti Dublinu. Ustavili smo se v pivovarni Guinness, ki je spremenjena v turistično zanimivost. Po poti proti vrhu smo si ogledali potek varjenja piva in tudi njegovo zgodovino, na vrhu pa smo lahko uživali v čudovitem razgledu na Dublin v lepem vremenu. K razbistritvi pogleda je pripomogla tudi pinta guinnessa, s katerim smo si osvežili grlo.

Sledil je ogled ene največjih cerkva na Irskem, katedrale sv. Patricka, ki je bila zgrajena v 12. stoletju, nato pa Trinity Collegea, ki ga je v 16. stoletju dala postaviti kraljica Elizabeta I. Tamkajšnja knjižnica hrani več kot milijon dragocenih knjig. Ena izmed njih je največji irski zaklad: Knjiga iz Kellsa. Ob njenem ogledu smo lahko občudovali natančnost, potrpežljivost in nadarjenost umetnikov, ki so jo napisali in narisali. Seveda hrani knjižnica še veliko drugih dragocenih knjig.

Prenočili smo v hotelu v Dublinu. Zbudili smo se v deževno jutro, ki pa se je kmalu spremenilo v lep dan, kot je to na Irskem običajno. Odpeljali smo se na jug v pokrajino Wicklow, kjer so znani »vrtovi Irske«. Sprehodili smo se po parku z umetniško oblikovanimi vrtovi raznovrstnega cvetja, dreves, ribnikov, kamnitih skulptur, ki obkrožajo mogočne stavbe, v katerih je nekoč prebivala aristokracija. V parku je tudi pokopališče domačih živali.

Polni lepih vtisov smo se z avtobusom napatili v mestece Bray južno od Dublina, v katerem smo se ob sprehodu po obali Irskega morja še zadnjič naužili Irske.

Popoldne smo se vrnili na letališče Dublin, od koder nas je letalo odpeljalo do Budimpešte in od tam avtobus v zgodnjih jutranjih urah v Novo mesto.

Vtisi s prijetnega izleta in druženja bodo ostali ter nas opominjali, da se mora človek včasih »odklopiti«, da lahko nadaljuje z vsakdanom.

Slika: Kljub mrazu dobro razpoloženi udeleženci izleta – v ozadju Trinity College

Vtise strnila: Majda Meštrić

8. GEODETSKI KOŠARKARSKI TURNIR

Jože Dajnko

Že drugo leto zapored je Društvo geodetov Severovzhodne Slovenije organiziralo tradicionalni turnir geodetskih društev. Tokrat smo se konec novembra zbrali v večnamenski dvorani v občini Gorišnica. Organizacijo je prevzel Damir Kelenc, ki je bil tudi sponzor dogodka. Za sodniško dvojico je poskrbel Rajko Mlinarič.

Na tekmovanje in druženje so se prijavile štiri ekipe, in sicer iz Društva geodetov Gorenjske (DGG), Ljubljanskega geodetskega društva (LGD), Celjskega geodetskega društva (CGD) ter domačini, ekipa Društva geodetov Severovzhodne Slovenije (DG SVS). Pogrešali smo lanske zmagovalce, ekipo Oddelka za geodezijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo, člane Dolenjskega geodetskega društva in tudi člane Primorskega geodetskega društva.

Na voljo smo imeli dve igrišči, zato smo v prvem delu izpeljali turnirski sistem igranja vsak z vsakim. Igralo se je po pravilih KZS s sodnikom in zapisniško mizo, in sicer štirikrat po sedem minut. Sledili sta še tekmi za tretje in seveda prvo mesto. Turnir se je pričel ob 9.30.

Rezultati prvega dela:

1. kolo: DGG - CGD	17 : 24	LGD - DG SVS	38 : 44
2. kolo: DGG - LGD	23 : 19	CGD - DG SVS	20 : 32
3. kolo: CGD - LGD	32 : 28	DGG - DG SVS	25 : 48

Stanje po prvem delu turnirja:

1. DG SVS	6 točk
2. CGD	5 točk
3. DGG	4 točke
4. LGD	3 točke

V drugem delu sta za tretje mesto igrali ekipi LGD in DGG. Prvi je uspelo popraviti vtis iz prvega tekmovanja in premagati tekmece GGD z rezultatom 49 : 43. Hkrati je potekal veliki finale med ekipama CGD in DG SVS, ki pa je bil zaradi poškodbe enega od igralcev CGD rahlo okrnjen (krajša tekma). Še rezultat finala: 24 : 40 za ekipo domačinov.

Končni vrstni red pa je bil: prvo mesto - DG SVS, drugo mesto - CGD, tretje mesto - LGD in četrto mesto - ekipa DGG.

Slika 1: Skupinska fotografija

Slika 2: Zmagovalna ekipa

Tekmovanje smo sklenili v Hotelu Botra, kjer so nam postregli z dobrotami. Dobro razpoloženi smo razglasili rezultate, podelili pokale in priznanja ter nagrade, ki jih je prispeval samostojni podjetnik Damir Kelenc, s. p. Soglasno smo izbrali organizatorja devetega turnirja, in sicer bo to Celjsko geodetsko društvo.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem sodelujočim ekipam za udeležbo, sodnikoma za opravljeno delo in vsem drugim, ki so poskrbeli za nemoteno izvedbo tekmovanja

Na snidenje v prihodnjem letu in v večjem številu.

Pripravil: Jože Dajko, univ. dipl. inž. geod.

Foto: Rastko Logar, univ. dipl. inž. geod.

IN MEMORIAM

VINKO PUŠNIK
(1935–2013)

V začetku letošnjega poletja nas je zapustil geodet Vinko Pušnik, samostojni podjetnik, član Društva geodetov SVS, ki je vse življenje posvetil geodeziji. Štiridesetletna delovna doba ob upokojitvi ga ni ustavila. Geodetsko prakso je nadaljeval vse do slovesa. Odšel je sredi nedokončanih del, še vedno poln energije in znanja.

Rodil se je 2. 10. 1935. leta. Po končani srednji geodetski šoli je leta 1959 nastopil prvo službo pri Geodetskem zavodu LRS v Ljubljani, kjer si je začel nabirati praktične izkušnje pri izvajanju novih izmer po Sloveniji. Življenjska pot ga je po nekaj letih pripeljala nazaj na Koroško. Kot geometer je služboval v občinski službi in bil vodja tehniškega oddelka vse do ustanovitve medobčinske geodetske uprave občin Dravograd, Radlje ob Dravi in Slovenj Gradec leta 1972, ko je prevzel vodenje katastra evidenc. Naslednje leto je prevzel vodenje MGU Slovenj Gradec in ostal njen načelnik dolgih 26 let, zadnja leta kot vodja Območne geodetske uprave Slovenj Gradec. Upokojil se je leta 1999. Vsa ta leta je deloval tudi kot sodni izvedenec geodetske stroke.

Bil je priznan geodetski strokovnjak. Njegov prispevek k uveljavitvi in uspešnosti geodetske službe je bil prepoznaven ne samo na Koroškem, ampak tudi v širšem slovenskem prostoru. Izredno dejaven je bil tudi na področju družbeno-političnega dela in drugih interesnih dejavnosti v občini Slovenj Gradec.

O njegovi bogati življenjski beri je ob slovesu spregovoril predsednik DG SVS Jože Dajnko:

Spoštovani žalni zbor!

Pride čas, ko se moramo za vedno posloviti od nekoga, ki smo ga poznali, se z njim družili, delali in prijateljevali. Nekoga, ki smo ga imeli radi. In danes se poslavljamo od tebe, spoštovani kolega Vinko Pušnik.

Neki pesnik je zapisal: »Življenje sploh ni tisto, kar se nam zdi, je le korak na poti k večnosti.«

Ko smo v prejšnjem tednu pripravljali izobraževanje na temo spremembe v zemljiškem katastru, si

bil med prvimi, ki je pozdravil takšno pobudo, in se prijavil. Zato nas je globoko presunila vest o tvoji smrti. V času, ko si vodil geodetsko upravo v Slovenj Gradcu, je bila ta med svetilniki odlično vodenih in dejavnih geodetskih uprav, saj je prednjačila z uvedbo »digitalizacije« atributnih podatkov ter pozneje utrdila spoštovanja vredno sodelovanje geodetske stroke zasebnega in javnega sektorja. Še med rednim delom na geodetski upravi si sodeloval pri delu Društva geodetov SVS na strokovnem in družabnem področju. Še posebej moramo omeniti tvoj mandat predsednika v letih od 1981 do 1985, ko je bilo društvo izredno dejavno na ravni ZGS in Jugoslavije, in sicer pri sistemu izobraževanja in organizacije posvetovanj in drugih prireditvev, pri reševanju težav zakonodaje in strokovnih normativov. Za svoje več kot uspešno in živahno delovanje si prejel več priznanj, med katerimi bi omenil predvsem imenovanje za zaslužnega člana Zveze geodetov Slovenije.

In kot takšen delavec si se leta 1999 upokojil.

Strokovna žilica ti ni dala miru. Dejavnost si nadaljeval kot samostojni podjetnik tako rekoč vse do smrti. Prenašal si svoje bogate življenjske izkušnje na mlade geodete.

Spoštovani kolega Vinko. Še enkrat se ti v imenu Društva geodetov severovzhodne Slovenije zahvaljujem za vzor, ki si nam ga postavil s svojim strokovnim delovanjem. Ostal nam boš v večnem spominu.